

Theaterstuk borstkanker wegens succes herhaald

'Geen Postbus 51-spotje'

DOOR FRANCISCA EIJES

HUIZEN - Stel, je hebt een

gloednieuw productiehuis op

poten gezet en je eerste voor-

stelling krijgt meteen de

vijfde plaats bij de Avro To-

neel Publieksprijs, met een

8,85 als cijfer. Het stuk is zo

succesvol dat het zelfs in het

volgende seizoen in reprise

gaat en het gros van de reac-

ties is onduidelzinnig lo-

vend. Dan kun je niet meer

bcwren dat een 'humoris-

tisch drama over borstkan-

ker' een slecht idee was. Toch

verbaast regisseur Johan

Verheij (41) zich niet over de

kritiek die hij nog altijd

krijgt op zijn voorstelling

'Ontboezemingen'.

„Er rust een taboe op borstkan-

ker", verklaart Verheij, die sinds

voort jaar in Huizen woont.

„Zodra het over ziekte of dood

gaat, worden sommige mensen

panisch." Vooral op de keuze

om humor te gebruiken in het

stuk, wordt soms negatief gere-

ageerd. „Patiënten vertellen me

bijvoorbeeld dat het een humo-

ristisch drama wordt genoemd,

maar dat ze helemaal niet heb-

ben gelachen. Dat is jammer.

We hebben dertig vrouwen met

borstanker geïnterviewd, in

alle stadia van de ziekte en uit

alle lagen van de bevolking en

alle delen van Nederland. Alle

dertig vonden ze: zonder hu-

mor geen hoop. En hoop, dat is

wat we mensen met de voorstel-

ling willen geven. Humor rela-

tiveert. Als je niet meer om

dingen kunt lachen, dan stopt

je leven eigenlijk al een beetje.

Veel borstankerpatiënten die

we interviewden maken zelf

grappen die tien keer harder

zijn dan onze voorstelling, die

durdden we er niet eens in te

verwerken."

'Ontboezemingen' is niet

bedoeld als therapie voor borst-

kanckerpatiënten en ook geen

goedbedoeld Postbus 51-spotje,

benadrukt Verheij. „Het is

theater, dus het is voor theater-

publiek. Maar we horen wel

vaak dat het zo ontzettend

herkenbaar is. Dat sommige

mensen niet weten wat ze tegen

een patiënt moeten zeggen en

daarom maar helemaal niks

zeggen bijvoorbeeld. Terwijl ze

dat juist zo graag wel willen.

Laatst was iemand met haar

hele straat komen kijken en ze

vond het heerlijk dat de mensen

om haar heen het eindelijk

snapten." Ook hier kan Verheij

rekenen op kritiek. „Borstkan-

ker is heel ingrijpend en voor

sommige mensen wordt het

echt 'huit' ziekte. Die zeggen

tegen me dat ze komen kijken

'of het wel een beetje klopt' wat

wij laten zien. En er is natuur-

lijk altijd wel iets dat niet klopt.

In een scène gebruiken we groe-

ne vloeistof voor de chemokur.

Er bestaan geen groene chemos,

maar daar hebben we juist voor

gekozen omdat het voor de

scène niet uitmaakt om welk

soort het gaat."

Hoewel sommige reacties niet

van de lucht zijn, is Verheij blij

met de respons. „Toeschouwers

zijn soms boos ja, maar ik vind

het mooi als we mensen kunnen

raken. Ik heb nog geen gekwet-

ste reacties gehad. En ik ben

heel blij dat we een discussie

losmaken met onze voorstel-

ling, want we moeten van dat

taboe af. Het overkomt inmiddels

elkeen een op de acht vrouwen!

Toen we vier jaar geleden be-

gonnen aan de voorstelling was

Maar borstanker treft niet

alleen vrouwen. „Toen we de

oproepjes hadden geplaatst

voor de interviews, kwamen de

eerste reacties van mannen met

borstanker die zich gediscr-

mineerd voelden omdat we

alleen vrouwen zochten. Na-

tuurlijk is het voor mannen niet

minder erg, maar we moesten

wel keuzes maken. En wij rich-

ten ons in de voorstelling ook

op het verliezen van borsten.

Borsten die voor vrouwen horen

bij hun vrouwelijkheid en skl-

sualiteit." Geen mannelijke

patiënten dus, al snijdt Verheij

wel een cultureel taboe aan.

„Een van de vijf vrouwen in het

stuk is de moderne Fatma, een

hoogopgeleide moslima die in

het ziekenhuis werkt. Zij wor-

stelt naast haar kancker ook met

haar cultuur. In veel islamiti-

sche gezinnen wordt borstkan-

ker gezien als een straf of een

test van God en daar praat je

niet over, al helemaal niet met

mannen. Vrouwen met borst-

kancker worden als ontrein ge-

zien, het gebeurt daarom ook

vaak dat de diagnose veel te laat

wordt gesteld."

Voor de reprise van het stuk

scherpste Verheij de voorstelling

nog een beetje aan. „We hebben

wat overgangen soepeler ge-

maakt en wat scènes vlotter

geschreven. Gelukkig horen we

veel dat het nu nog beter en

luchtiger is dan eerst. Op veler

verzoek is er ook een lied uit de

voorstelling uitgebracht als

singel. „Mis me niet' door Aukje

van Ginneken. Eigenlijk roept

ze uit het diepst van haar ziel

'blijf aan me denken!' En dat

geeft ook hoop voor nabestaan-

den. Iemand blijft altijd deel

uitmaken van je leven."

'Ontboezemingen' is op vrijdag 21 okt-

ber in Spantl in Bussum. De gehele

speellijst staat op [\[www.ontboezemingen.nl\]\(http://www.ontboezemingen.nl\).](http://www.ontboezeminge-</p></div><div data-bbox=)

De single 'Mis me niet' door Aukje

van Ginneken is te downloaden via

iTunes.